


Навчання в умовах бригадної форми організації праці як засіб підвищення ефективності виробничого навчання та формування професійної компетентності учнів




Майстер виробничого навчання
Андрій Головка

Традиційною діяльністю на уроках виробничого навчання сьогодні є урочна система. Вона має цілий ряд позитивних характеристик: забезпечує організаційну чіткість, упорядкованість педагогічного процесу, систематичний характер навчання, постійний емоційний вплив майстра виробничого навчання на учнів, своєрідне змагання розумових здібностей учнів.





В той же час система має такі недоліки: орієнтація на середнього учня (від цього страждають дві категорії учнів: невстигаючі, що не встигають за загальним рухом групи, а потім перетворюються на невстигаючих, і сильні, які не в змозі використовувати свої здібності).



Ці недоліки можна вирішити,
використовуючи в проведенні уроків
виробничого навчання бригадну форму
навчання та навички, соціальний досвід,
який є необхідним для активної участі в
праці, громадському житті.

**Адже навчання має розвиваючий
та виховний характер.**



Бригадна форма праці - це така організація навчально-виробничої діяльності, при якій здобувачі освіти (члени бригади) у виконанні виробничого завдання об'єднані єдиним технологічним процесом, коли кожен з них виконує одну або декілька технологічних операцій, що становлять частину загального завдання бригади. Досягнення кінцевого результату діяльності колективу є якісною і кількісною оцінкою праці кожного члена бригади.

В учнівських бригадах значно підвищується продуктивність праці, поліпшується використання робочого часу, з'являється зацікавленість кожного члена бригади і всієї навчальної групи в роботі без відстаючих, у підвищенні професійної майстерності.




Діяльність бригадира спрямована на досягнення високих навчально-виробничих (успішність, дисципліна, ініціатива, продуктивність праці, якість роботи тощо) і соціально-психологічних (товариська співпраця, взаємодопомога, взаємовимогливість і відповідальність) показників.

Тому важливо, щоб бригадир мав високі навчально-виробничі показники і відповідні організаторські здібності. Він може не бути відмінником з усіх предметів, але обов'язково повинен мати авторитет серед товаришів.



Бригадна форма вносить зміни й до методики проведення інструктажів. Вступний інструктаж, як правило, охоплює колективне обговорення учнями проблем, пов'язаних з пошуками найраціональніших шляхів і засобів розв'язання виробничих завдань, економії матеріалів, обговорення питань взаємозв'язку теоретичних знань з їх практичним застосуванням.





Обговорення проблем у бригаді сприяє розвитку самостійності учнів, творчої активності, ініціативи. Вступний інструктаж майстер розпочинає із спільних для всієї групи питань, а потім переходить до завдань окремим бригадам. На цьому етапі бригадири виступають у ролі помічників майстра виробничого навчання.


Нерідко під час вступного інструктажу виникають жваві дискусії з приводу того, що на виробництві не завжди дотримуються технологічних режимів, про які учні вже знають з уроків спецтехнології. У зв'язку з цим вони пропонують різні варіанти усунення виявлених недоліків.

Майстер організовує колективне обговорення типових помилок, допущених учнями, і методів якнайшвидшого їх усунення. При цьому приділяється увага питанням економії часу, матеріалів, електроенергії.



До цієї справи залучаються бригадири. Вони, як і майстер, характеризують роботу членів бригади з тим, щоб на заключному інструктажі доповісти про виконання навчально-виробничого завдання, відзначити позитивні та негативні сторони в роботі учнів.





Ефективність бригадної форми організації праці значною мірою залежить від вибору системи планування і визначення основних принципів розподілу виробничих завдань між членами бригади, організації контролю за їх виконанням.

Висновки

З досвіду роботи можна сказати, що бригадна форма є однією із основних форм, її можна використовувати на всіх уроках, незважаючи на період навчання та місце проведення уроків .

Бригадна форма навчання зміцнює навчальну і трудову дисципліну та контакти між учнями і обмін думками; створює здоровий психологічний клімат в бригаді і групі; колективні якості особистості і активність життєвих позицій; стимулює розвиток мислення учнів; розширяє індивідуальний досвід; спонукає вирішувати різного виду проблеми, які виникають в житті та на виробництві.

Раціонально поєднуючи традиційні і нетрадиційні методи навчання і маючи певний досвід, майстер виробничого навчання може підготувати висококваліфікованого робітника, який буде конкуренто-спроможним на сучасному ринку праці завдяки соціальній та професійній компетенції.

*Вдалих Вам педагогічних
експериментів для
поліпшення навчально-
виховного процесу та
якісної підготовки
майбутніх робітничих
кадрів для нашої України!*